

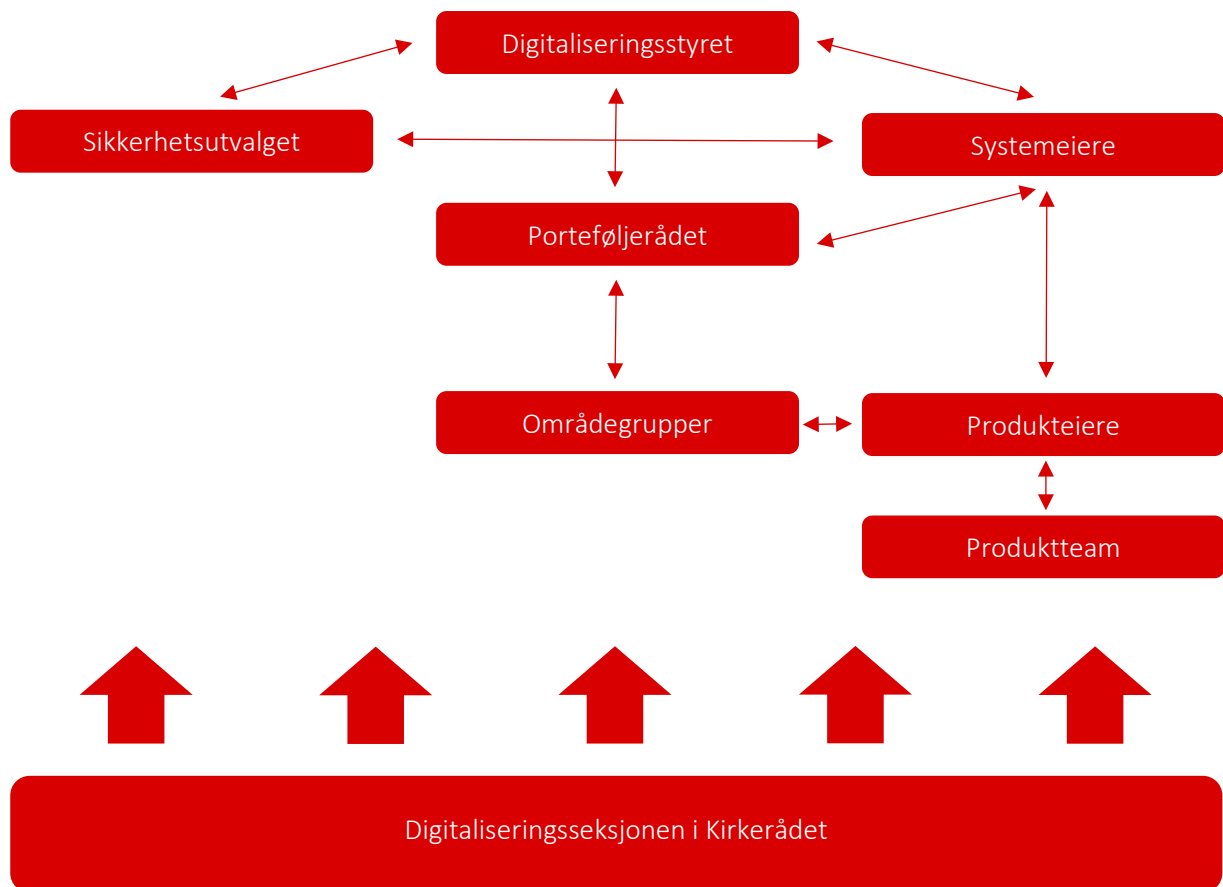
Samstyringsmodell for digitalisering i Den norske kirke

Samstyringsmodellen bygger på et felles og forpliktende samarbeid mellom fellesråd, Kirkerådet og KA. Sammen skal vi realisere digitaliseringsstrategien for Den norske kirke. Modellen beskriver samspillet mellom ansvarlige for resultat, bestilling og leveranse.

Modellen består av to akser:

Hva	Hvem	Hvor
Samordning, forankring og strategi	Digitaliseringsstyret, Porteføljerådet og områdegrupper	Bredt forankret i trossamfunnet
Operativ oppfølging av strategi. Forvaltning og utvikling av fellesløsninger. Sekretariatsfunksjon	Systemeiere for fellesløsninger	Kirkerådet, fellesråd eller KA
	Digitaliseringsseksjonen	Kirkerådet

Godt samspill mellom disse to aksene er avgjørende for å sikre god gjennomføringskraft i kirkens digitaliseringsarbeid.

Kriterier for fellesløsninger

- Tilgjengelig for alle organer i Den norske kirke
- Må være anskaffet i tråd med samstyringsmodellen:
 - o Systemeierskap er plassert av Digitaliseringsstyret
 - o Tilhørende områdegruppe og Porteføljerådet må være involvert i beskrivelse av behov
- Skal fungere godt sammen med andre fellesløsninger for å gi en god brukeropplevelse

Andre viktige løsninger har felles databehandleravtale og hører inn under tilslutningsavtalene. Dermed kan Sikkerhetsutvalget sette krav til løsningene med hensyn til personvern og informasjonssikkerhet.

Digitaliseringsstyret, Porteføljerådet og områdegrupper

Digitaliseringsstyret er Den norske kirkes øverste organ for styring av digitalisering. Digitaliseringsstyret har opprettet Sikkerhetsutvalget, Porteføljerådet og fem områdegrupper. Hver områdegruppe har en områdegruppeleder som sitter i Porteføljerådet.

1. Digitaliseringsstyret

Består av fem kirkeverger, en fra Kirkerådet, en fra et bispedømmeråd og en fra KA. De fem kirkevergene velges slik: Alle kirkeverger kan nominere og stemme på kandidater. Styret i Kirkevergelaget utgjør en nominasjonskomité. KA bistår med den praktiske gjennomføringen av valget. Styret velges for tre år av gangen. Digitaliseringsstyret velger sin egen leder for tre år av gangen. Digitaliseringssjef i Kirkerådet er sekretær i Digitaliseringsstyret.

Formål og mandat

- Digitaliseringsstyret skal sørge for at målene i digitaliseringsstrategien blir nådd og en organisering som muliggjør dette.
- Digitaliseringsstyret fastsetter mandater for alle råd og utvalg som er opprettet av Digitaliseringsstyret.
- Digitaliseringsstyret oppnevner Sikkerhetsutvalget og fastsetter Sikkerhetsutvalgets økonomiske rammer.
- Digitaliseringsstyret oppnevner områdegruppeledere for to år av gangen.
- Digitaliseringsstyret skal ta stilling til hvor systemeierskap skal plasseres i organisasjonen.
- Digitaliseringsstyret skal sørge for at digitaliseringstiltak blir prioritert og finansiert gjennom ulike finansieringskilder.
- Digitaliseringsstyret vedtar årlige prioriteringer for digitaliseringsarbeidet i tråd med årshjulet. Dette sikrer god forankring i alle råd og utvalg som er opprettet av Digitaliseringsstyret.
- Digitaliseringsstyret vedtar hvilke løsninger som er fellesløsninger etter innspill fra Porteføljerådet og Sikkerhetsutvalget.

- Digitaliseringsstyret skal sammen med Porteføljerådet og områdegruppene være en pådriver for utvikling av digitaliseringsvennlig regelverk og utvikling av standarder.

2. Porteføljerådet

Består av ledere av de fem områdegruppene og ledes av en ansatt i Digitaliseringsseksjonen i Kirkerådet. Digitaliseringssjef og virksomhetsarkitekt i Kirkerådet og en representant fra Kirkepartner er også medlemmer i Porteføljerådet. Personvernombudet og informasjonssikkerhetsansvarlig deltar ved behov. Virksomhetsutvikler i Kirkerådet er sekretær i Porteføljerådet.

Formål og mandat

- Porteføljerådet skal bidra til at målene for digitaliseringsarbeidet blir nådd, at tiltakene gir den ønskede nytte og påpeke eventuell manglende måloppnåelse til systemeiere og Digitaliseringsstyret.
- Porteføljerådet skal samordne behov, behandle innspill fra områdegruppene og legge planer for videreutvikling i dialog med Digitaliseringsseksjonen, systemeiere og produkteiere.
- Porteføljerådet skal sørge for koordinering mellom områdegruppene.
- Porteføljerådet gir innspill til prosjektbeskrivelse i store utviklingsprosjekter og anskaffelser av fellesløsninger, og gir råd til systemeiere.
- Porteføljerådet oppnevner medlemmene i områdegruppene (med unntak av områdegruppelederne som oppnevnes av Digitaliseringsstyret) for to år av gangen.
- Porteføljerådet kan ta oppdrag fra Digitaliseringsstyret i forbindelse med strategiarbeid og komme med forslag til hva som bør være fellesløsninger og plassering av systemeierskap.
- Porteføljerådet skal være proaktivt og har et selvstendig ansvar for å fremme digitaliseringstiltak.
- Porteføljerådet gir innspill til årlige prioriteringer før disse behandles i Digitaliseringsstyret.
- Porteføljerådet skal sammen med Digitaliseringsstyret og områdegruppene være en pådriver for utvikling av digitaliseringsvennlig regelverk og utvikling av standarder.
- Porteføljerådet behandler Digitaliseringsseksjonens forslag til arkitekturprinsipper, standarder, logiske datamodeller og begrepskatalog.

3. Områdegruppene

Består av ansatte med kompetanse og erfaring innenfor områdegruppens arbeidsfelt. Disse velges for to år av gangen. Ledere i områdegruppene sitter i Porteføljerådet. Produkteiere har sekretariatsfunksjon og er medlemmer i tilhørende områdegruppe.

De fem områdegruppene er: 1. Medlem og menighetsarbeid, 2. Administrasjon og organisasjon, 3. Styring, ledelse og kjernedata, 4. Kirkebygg og eiendom og 5. Gravplassadministrasjon.

Formål og mandat

- Områdegruppene skal ivareta samspillet mellom de digitale løsningene og faglige behov.
- Områdegruppene skal sikre forankring og drøfting av enkeltprosjekt og generell videreutvikling / forbedring av fellesløsninger innen områdegruppens arbeidsfelt.
- Områdegruppene må sørge for å utnytte nettverk innen sine fagområder.
- Områdegruppene gir innspill til prosjektbeskrivelse i store utviklingsprosjekter og anskaffelser av fellesløsninger.
- Produkteiere legger frem prosjekter og planer for sin områdegruppe.
- Områdegruppene skal bidra til at målene for digitaliseringsarbeidet blir nådd, at tiltakene gir den ønskede nytte og påpeke eventuell manglende måloppnåelse til produkteiere og Porteføljerådet.
- Områdegruppene kan ta oppdrag fra Porteføljerådet i forbindelse med strategiarbeid og komme med forslag til hva som bør være fellesløsninger og plassering av systemeierskap.
- Områdegruppene skal være proaktive og har et selvstendig ansvar for å fremme digitaliseringstiltak til Porteføljerådet.
- Områdegruppene skal sammen med Digitaliseringsstyret og Porteføljerådet være pådrivere for utvikling av digitaliseringsvennlig regelverk og utvikling av standarder.

Systemeiere og Digitaliseringsseksjonen

Systemeiere og Digitaliseringsseksjonen i Kirkerådet skal ivareta den operative oppfølgingen av strategien samt forvalte og utvikle fellesløsninger.

1. Systemeier for fellesløsninger

Systemeierskap for fellesløsninger kan enten ligge i et fellesråd, Kirkerådet eller KA. Systemeier skal ha en produkteier som sørger for daglig oppfølging (se vedlegg).

Formål og mandat

- Systemeier setter mål og nøkkelresultater sammen med produkteier og produktteam.
- Systemeier har ansvar for at produktene oppfyller formålet og gir gevinst.
- Systemeier skal sørge for at produktene ivaretar lovkrav, informasjonssikkerhet og personvern.
- Systemeier skal sørge for at databehandleravtale er inngått og holdes oppdatert.
- Systemeier skal rådføre seg med informasjonssikkerhetsansvarlig og personvernombudet. Endringer som i vesentlig grad påvirker sikkerheten skal forankres i Sikkerhetsutvalget.
- Systemeier har ansvar for at produktene har nødvendig tilgjengelighet, opptid og brukerstøtte.
- Systemeier legger frem prosjektbeskrivelse for Porteføljerådet i store utviklingsprosjekter og anskaffelse av fellesløsninger.
- Før utrulling av en større endring eller lansering av en ny fellesløsning skal systemeier sørge for at sjekklister for fellesløsninger fylles ut. Digitaliseringsseksjonen i Kirkerådet gir systemeier tilbakemelding på utfylt skjema.
- Systemeier har budsjettansvar og skal sørge for at produktene er økonomisk bærekraftig.
- Systemeier skal samarbeide med Digitaliseringsseksjonen slik at helhet i systemarkitektur, måloppnåelse og avhengigheter blir ivaretatt.
- Systemeier skal sørge for tydelige bestillinger ved utvikling og nyanskaffelse.
- Systemeier er ansvarlig for valg av leverandør og bør ha jevnlig møter med leverandør på et strategisk og taktisk nivå. Systemeier samarbeider med Digitaliseringsseksjonen i Kirkerådet om dialog med leverandør på strategisk nivå.
- Systemeier har det overordnede ansvaret for at produktene blir tatt i bruk og at opplæring blir gjennomført.
- Systemeier skal holde seg oppdatert i markedet og tenke innovativt om hvordan behov kan ivaretas best mulig.

2. Digitaliseringsseksjonen i Kirkerådet

Består av ressurser i Kirkerådet som virksomhetsutvikler, virksomhetsarkitekt, teknisk arkitekt, personvernombud, informasjonssikkerhetsansvarlig og produkteiere for enkelte fellesløsninger.

Formål og mandat

- Digitaliseringsseksjonen skal være motor i utviklingsarbeidet, sikre gjennomføringskraft og faglig kompetanse, og har ansvar for koordinering av utviklingsarbeidet.
- Digitaliseringsseksjonen skal ivareta alle viktige perspektiv for en målrettet bruk av digitalisering slik at utviklingstiltakene blir godt forankret faglig og strategisk.
- Digitaliseringsseksjonen skal samarbeide og støtte systemeiere og produkteiere.
- Digitaliseringsseksjonen skal ha dialog med leverandører og samarbeidspartnere på et strategisk nivå.
- Digitaliseringsseksjonen skal sørge for god prosjektmetodikk og bidra til valg av hensiktsmessig arbeidsform og organisering.
- Digitaliseringsseksjonen skal forankre arkitekturprinsipper, standarder, logiske datamodeller og begrepskatalog i Porteføljerådet.
- Digitaliseringsseksjonen skal støtte og følge opp Digitaliseringsstyrets arbeid.

Sikkerhetsutvalget for personvern og informasjonssikkerhet

Utvalget er kirkens rådgivende og kontrollerende organ for etterlevelse på området personvern og informasjonssikkerhet.

Består av representanter fra rettssubjektet Den norske kirke, fellesrådene og KA. Medlemmene bør ha kompetanse innen personvern og informasjonssikkerhet og skal representere Den norske kirkes mangfold i oppgaver og struktur. I tillegg til medlemmer oppnevnt av Digitaliseringsstyret deltar Informasjonssikkerhetsansvarlig, Personvernombudet, Digitaliseringssjef og en representant fra Kirkepartner på møtene. Virksomhetsarkitekt, Sikkerhets- og beredskapsleder og Personvernjurist deltar ved behov. Leder av Sikkerhetsutvalget bør være en direktør i Kirkerådet som representant for den nasjonalt behandlingsansvarlige. Informasjonssikkerhetsansvarlig i Kirkerådet er sekretær i Sikkerhetsutvalget.

Formål og mandat på vegne av alle som inngår tilslutningsavtalen:

- Utarbeide felles retningslinjer og gi råd i prinsipielle saker og valg i spørsmål knyttet til personvern og informasjonssikkerhet.
- Sørge for at oppdaterte retningslinjer og veiledningsmateriell er tilgjengelig.
- Sørge for å etablere master behandlingsprotokoll, bidra til at kirken har maler for behandlingsprotokoll samt bidra til at behandlingsansvarlige etablerer egen protokoll.
- Identifisere og initiere langsiktige tiltak med utgangspunkt i rapporterte risikovurderinger, hendelser og avvik.
- Initiere risikovurderinger, tester, analyser og tilsyn ved behov, og følge opp disse.
- Beslutte standardmal for databehandleravtale med vedlegg for fellesløsninger.
- Etablere oversikt over og følge opp etterlevelsen av inngåtte databehandleravtaler.
- Initiere og gjennomføre revisjon av leverandører som har inngått databehandleravtale / leverer fellesløsning.
- Bidra til å heve kirkens kompetansenivå gjennom informasjon, opplæring og bevisstgjøring, slik at regelverket etterleves.

Kirkerådet ansetter og har ansvar for personvernombud, informasjonssikkerhetsansvarlig og personvernjurist.

Årshjul for plan- og budsjettarbeidet

Frist	Oppgave	Ansvar
1. mar	Anbefaling til Porteføljerådet om prioritering av identifiserte behov for kommende år	Områdegruppene, systemeiere og produkteiere
1. apr	Vedta forslag til prioriteringer for kommende år	Porteføljerådet
1. mai	Vedta prioriteringer for kommende år Sikkerhetsutvalgets og personvernombudets årsrapport	Digitaliseringsstyret
30. okt	Gi innspill til prioriteringer i Kirkerådets og KAs budsjettforslag knyttet til digitalisering for kommende år	Digitaliseringsstyret

Vedlegg

Produkteier

Formål og mandat

- Produkteier har daglig, operativt oppfølgingsansvar og skal følge opp og lede arbeidet med forvaltning, forbedring og utvikling. Produkteier har ansvar for kontinuerlige feilrettinger og forbedringer innenfor budsjettramme fastsatt av systemeier.
- Produkteier kan i samråd med systemeier nedsette og lede et produktteam bestående av interne og eksterne ressurser.
- Produkteier skal sørge for god økonomistyring i henhold til budsjett.
- Produkteier skal utnytte og samarbeide med Digitaliseringsseksjonen.
- Produkteier skal sørge for rolle- og rettighetsstyring.
- Produkteier har ansvar for god dokumentasjon og skal koordinere opplæring.
- Produkteier har ansvar for brukerinvolvering gjennom nettverk og / eller fast brukerforum.
- Produkteier har ansvar for risikooppfølging i forhold til drift og forvaltning.
- Produkteier skal følge opp leverandører på et operativt og taktisk nivå, og har ansvar for gode rutiner for brukerstøtte.
- Produkteier skal holde seg oppdatert i markedet og tenke innovativt om hvordan behov kan ivaretas best mulig.
- Produkteier har sekretariatsfunksjon og er medlem i tilhørende områdegruppe.

Produktteam

Produktteamene følger en metodikk i arbeidet med utvikling, forbedring og forvaltning av fellesløsninger som innebærer at løsningene utvikles gradvis i tråd med brukernes tilbakemeldinger. Produkteier vil lede det daglige arbeidet og styre de interne eller eksterne ressursene som skal bidra. Oppgavene til et produktteam vil variere avhengig av grad av skreddersydde løsninger for Den norske kirke og bruk av standard programvare.